

VL: Hankintaoikaisuvaatimus: Katuväläistuksen hankinta vuokramallilla

kunta <kunta@aura.fi>

ma 19.12.2022 10.39

Vastaanottaja: Kari Tuohi <kari.tuohi@aura.fi>; Juho Karisaari <juho.karisaari@aura.fi>

Kopio: Terhi Källi <terhi.kalli@aura.fi>

Lähetäjä: Mikko Holopainen <mikko.holopainen@tekniikka-tuominen.fi>

Lähetetty: maanantai 19. joulukuuta 2022 8.19

Vastaanottaja: kunta <kunta@aura.fi>

Aihe: Hankintaoikaisuvaatimus: Katuväläistuksen hankinta vuokramallilla

Hei,

Luimme päätöksestänne Auramaan viikkolehdestä 14.12.2022

Emme ole voineet lähettää oikaisuvaatimuspyyntöä pyydetyssä ajassa, koska emme ole asianosaisia ja hankintaa ei ole kilpailutettu julkisesti.

Tiedotus tuli lehden palstalta.

Auran kunta on valinnut toimijan kilpailuttamatta vedoten väärään hankintamalliin:
Käyttöoikeussopimus /palvelu

Riski on tärkein – konsessio eli käyttöoikeussopimus selitettynä

Mikä on käyttöoikeussopimus?

Taannoisessa Julkisten hankintojen ajankohtaisfoorumissa improvisaatioteatteri teki laulun käyttöoikeussopimuksista osana seminaarin loppukevennyttä. Kertosäe oli iskevä, yleisöstä huudettu heitto *riski on tärkein*. Sen ympärille rakentui lennokas sanoitus, vaikka taiteilijoilla ei tainnut olla aavistustakaan käyttöoikeussopimuksen merkityksestä julkisten hankintojen kontekstissa.

Riski todella on tärkein

Käyttöoikeussopimuksella eli konsessioilla tarkoitetaan tilannetta, jossa **hankintayksikkö antaa yritykselle oikeuden tarjota palvelua tai toteuttaa urakka yrityksen omalla liiketaloudellisella riskillä.**

Hankintayksikkö voi maksaa kuviosta jotain, mutta olennaista on, ettei vastike kata

koko palvelun pyörittämistä tai urakointia, vaan toimittajalla on aito riski liiketoiminnan onnistumisesta. Sekin on mahdollista, ettei hankintayksikkö maksa minkääläistä korvausta homman hoitamisesta.

Esimerkkeinä käyttöoikeussopimuksesta käyvät koulukuvaukset tai vaikkapa kaupungin vierasvenesataman pyörittäminen. Jos kaupunki omistaa rannan ja laiturit, se voi käyttöoikeussopimuksella antaa satamapalvelujen tarjoamisen ja hallinnoinnin yritykselle, joka huolehtii sataman palveluista, investoi ehkä kesäkahvilaan, rakentaa huoltorakennuksen ja saa vastaavasti oikeuden kerätä satamamaksuja vierailulle saapuvilta veneilijöiltä.

Jos bisnes ei kannata, hankintayksikkö ei kompensoi yrityksen tappioita. Riskin absoluuttisella määrälläkään ei ole vaikutusta, kunhan riski todellisuudessa siirtyy toimittajalle. Käyttöoikeussopimuksen määrittelyssä riski siis todella on tärkein.

Käyttöoikeussopimuksen kilpailuttaminen

Kysymystä siitä, miksi käyttöoikeussopimukset ylipäättään ovat julkista hankintaa, kannattaa lähestyä miettimällä mitä tapahtuisi, jos hankintalakia ei noudatettaisi.

Vaihtoehtona kilpailutukselle olisi ilman avoimuutta valittu kumppani, jolle tarjoutuisi mahdollisuus kasvattaa omaa bisnestään hankintayksikön tarjoaman asiakasvirran tai muiden resurssien avulla. Ajatus on kestävä.

Käyttöoikeussopimuksen erottaminen tavanomaisesta hankintasopimuksesta on merkittävää myös hyvin erisuuruisen kynnyksarvon vuoksi: käyttöoikeussopimuksen hankintalain mukaisen kilpailutuksen kynnyksarvo on 500.000 € (vs. palveluhankintojen 60.000 € ja rakennusurakoiden 150.000 €). Erityisalojen hankintayksiköillä kynnyksarvo on vielä tätäkin suurempi, 5.548.000 €.

Miten käyttöoikeussopimus sitten kilpailutetaan?

Hankintalaissa on oma lukunsa käyttöoikeussopimuksista ja niiden kilpailuttamisesta. Yksinkertaistetusti noudatetaan samaa kaavaa kuin kansallisissa hankinnoissa eli menettelytapa on vapaa, mutta menettelyn on oltava hankintalain periaatteiden mukainen. Käyttöoikeussopimus tehdään aina määräajaksi, eikä yli 5 vuotta kestävien käyttöoikeussopimusten enimmäiskesto saa ylittää aikaa, jona yritys voi kohtuudella odottaa saavansa tuottoa sijoittamalleen pääomalle tai investointinsa kuitattua.

Hankintalaissa tarkoitetaan *tavarahankintasopimuksella hankintasopimusta, jonka tarkoituksena on tavaroiden osto, leasing, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä; tavarahankintasopimukseksi katsotaan myös sellainen hankintasopimus, jonka kohteena on tavarahankinnan lisäksi kokoamis- tai asennustöitä.*

Meistä tarjouspyyntö on tyypillinen tavarahankintasopimus, eli vuokraus osto-optiolla ja lisäksi asennus-ym. töitä.

Hankintaraja näissä on 60.000 €. Suorahankintaa voitaisiin periaatteessa perustella ao. perusteella, että kukaan muu ei voi hoitaa, mutta tämäkään ei toteudu.

Sauvon kunta kilpailutti vastaavan kokoisen samansisältöisen hankkeen jota tarjosi 4 eri toimijaa.

Lisäksi C2 smartlight käyttää referenssinään totuttamatonta hanketta jonka he ovat juuri vasta voittaneet. Mielestämme tämä ei ole toteutettu hanke.

Tämä hanke/kilpailutus pitää keskeyttää välittömästi ja kilpailuttaa hankintalain edellyttämällä tavalla.

Ystävällisin terveisin

Mikko Holopainen
Toimitusjohtaja

Tekniikka-Tuominen Oy
Kuparikatu 36, 20380 Turku
puh. 040 7520003

mikko.holopainen@tekniikka-tuominen.fi

www.tekniikka-tuominen.fi